

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19Csp/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121201531
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8121201531.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

11

19Csp/29/2021

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danielou Baranovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zast. Advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, neprijateľnosti zmluvných podmienok a primerané finančné zadostučinenie 921,11 EUR s prísl. a takto

rozhodol:

2

19Csp/29/2021

I. U r č u j e, že úver zo Zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky č. 5550502962 zo dňa 17.05.2014 je bezúročný a bezpoplatkový.

II. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí najľahšej pôžičky č. zmluvy 5550502962, zo dňa 17.05.2014, v článku VIII. Vyhlásenie klienta, bod 16. b), v znení:

„Beriem na vedomie, že CFH ako prevádzkovateľ na základe dobrovoľného súhlasu dotknutej osoby:

b) Moje osobné údaje uvedené v Zmluve poskytuje svojej ovládajúcej osobe VÚB, ako aj osobám zo skupiny s úzkymi väzbami k VÚB v zmysle zákona

č. 483/2001 Z.z. o bankách, vrátane spoločnosti Intesa Sanpaolo Taliansko, za účelom interného výkazníctva, zvýšenia kvality služieb, marketingové účely, účely vyhodnotenia môjho rizikového profilu, vymáhania mojich prípadných záväzkov po splatnosti. Platnosť súhlasu je 10 rokov od doručenia návrhu na uzatvorenie Zmluvy, pričom beriem na vedomie, že svoj súhlas som oprávnený odvolať najskôr po jednom roku od zániku predmetného záväzkového vzťahu alebo od udelenia súhlasu pre prípad, že sa Zmluva neuzatvorí, a to písomným oznámením doručeným na adresu Spoločnosti.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí najľahšej pôžičky č. 5550502962, zo dňa 17.5.2014, a to v časti 13. Poplatky, pokuty, úrok z omeškania, bod. 13.3, v znení:

„Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej Splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10% z dlžnej Splátky. V tento deň sa Zmluvná pokuta stáva aj splatnou.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 450 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

VI. P r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanej nárok na náhradu trov konania čo do výrokov I., II. a III. v rozsahu 100 %, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

VII. P r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanej náhradu trov konania čo do výroku IV. v rozsahu 100 % z prisúdenej istiny, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

7

19Csp/29/2021

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 22.2.2021 domáhal voči žalovanej banke určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru uzavretého dňa 17.5.2014, keďže uzavretá úverová zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) a j) zákona č.129/2010 Z.z. v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy (ZoSÚ), namietal aj výšku úrokov v rozpore s dobrými mravmi, domáhal sa aj určenia dvoch neprijateľných podmienok uvedených v tejto úverovej zmluve, a to o poskytnutí jeho osobných údajov a zmluvnej pokute, ktoré sú v rozpore s § 53 Občianskeho zákonníka (OZ), a v súvislosti s porušením spotrebiteľského práva aj primeraného finančného zadost'učinenia podľa § 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vo výške 921,11 eur, ktorého výšku odôvodnil tým, že banka voči nemu eviduje dlh vo výške 321,11 eur a za každú určenú neprijateľnú zmluvnú podmienku žiada po 300 eur.

2. Žalovaný s návrhom nesúhlasil a vo vyjadreniach doručených súdu 15.4.2021 a 25.10.2022 namietal nedostatok vecnej legitímácie s poukazom na postúpenie pohľadávky z úveru, a aj voči všetkým nárokom žalobcu ako nedôvodným. Oponoval, že zmluva o úvere obsahuje všetky obligatórne náležitosti podľa ZoSÚ, aj vytykané žalobcom., výška úrokovej sadzby nie je v rozpore s dobrými mravmi a vytykané zmluvné podmienky nie sú neprijateľnými a teda neplatnými v zmysle citovaných ustanovení OZ. Poukazoval v tejto súvislosti v rámci procesnej obrany na ustanovenia zmluvy a príslušné právne ustanovenia, ako aj na niektoré rozhodnutia súdov potvrdzujúce jeho obranu.

3. Po vyslovení predbežného právneho názoru súdu ohľadom preukázania odbornej starostlivosti veriteľa pri poskytnutí úveru podľa § 7 ZoSÚ, namietal, že veriteľ svoju povinnosť splnil a poukazoval na predložené dôkazy.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a oboznámením listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

5. Dňa 17.05.2014 uzavreli na formulárovom tlačive Quatro Finančný Dom Zmluva o poskytnutí najľahšej pôžičky žalobca a Consumer Finance Holding a.s. (CFH) Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, kde v časti týkajúcej sa osobných údajov o klientovi je uvedené, že je slobodný, býva u rodičov, má stredoškolské vzdelanie; jeho zamestnávateľ bol uvedený Lear Corporation Seating Slovakia, s.r.o., Prešov, kde pracuje na dobu neurčitú od 09/2012 v priemyselnej výrobe s čistým mesačným príjmom 450 eur s tým, že celková výška mesačných splátok predstavuje 200 eur.

5.1. V časti III. formulárovej zmluvy nazvanej Doklady klienta doložené k zmluve je krížikom označená kópia OP, výpis z účtu, potvrdenie o adrese., potvrdenie o príjme nie je krížikom označené.

5.2. V časti V. formulárovej zmluvy strany uzavreli zmluvu s týmito náležitosťami: Typ pôžičky: SLPO QFO – najľahšia, Pôžička: 700 eur, Splátka s poistením: 26,52 eur, Sadzba poistenia: 0,00 %, RPMN: 25 %, Celkové náklady spotrebiteľa: 269,12 eur, Splátka: 26,92 eur, Fixná ročná úroková sadzba: 25 %, Termín konečnej splatnosti (mesiac/rok): 5/2017, Celková čiastka: 969,12 eur, Počet splátok: 36, Priemerná hodnota RPMN: 49,67 %. Pôžička bola poskytnutá v hotovosti.

5.3. V článku VIII. bod 16. formulárovej zmluvy je uvedený text: „Beriem na vedomie, že CFH ako prevádzkovateľ na základe dobrovoľného súhlasu dotknutej osoby:

a) Spracúva moje osobné údaje uvedené v Zmluve, ako aj údaje o plnení mojich zmluvných záväzkov za účelom priameho marketingu, reklamnej a propagačnej činnosti, predmetom ktorej môžu byť predschválené a/alebo nepredschválené finančné zmluvy, prípadne iné produkty CFH, ako aj tretích osôb. Oslovenie sa bude uskutočňovať korešpondenčnou formou, elektronickou poštou, po telefóne alebo prostredníctvom sms. Platnosť súhlasu je 5 rokov.

b) Moje osobné údaje uvedené v Zmluve poskytuje svojej ovládajúcej osobe VÚB, ako aj osobám zo skupiny s úzkymi väzbami k VÚB v zmysle zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, vrátane spoločnosti Intesa Sanpaolo Taliansko, za účelom interného výkazníctva, zvýšenia kvality služieb, marketingové účely, účely vyhodnotenia môjho rizikového profilu, vymáhania mojich prípadných záväzkov po splatnosti. Platnosť súhlasu je 10 rokov od doručenia návrhu na uzatvorenie Zmluvy, pričom beriem na vedomie, že svoj súhlas som oprávnený odvolať najskôr po jednom roku od zániku predmetného záväzkového vzťahu alebo od udelenia súhlasu pre prípad, že sa Zmluva neuzatvorí, a to písomným oznámením doručeným na adresu Spoločnosti.

5.4. V bode 13. formulárovej zmluvy nazvanej Poplatky, pokuty, úrok z omeškania v bode 13.3 strany dohodli, že spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu v prípade, ak sa klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivéj splátky. V 30. deň po dobe splatnosti je klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej sumy. V tento deň sa zmluvná pokuta stáva aj splatnou.

6. Z Prehľadu priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v eurách rezidentom Eurozóny zo stránky Národnej banky Slovenska súd zistil, že v prípade nových obchodov spotrebiteľských a ostatných úverov v máji 2014 pri splatnosti od 1 do 5 rokov bola výška priemernej úrokovej miery 10,71 %.

7. Zo súhrnných informácií a údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za prvý štvrtrok 2014 k 31.03.2014 spotrebiteľské úvery so zabezpečením alebo leasing vo výške do 1.500 eur vrátane pri zmluvnej splatnosti od 1 do 5 rokov predstavovala RPMN 30,91 %, u ostatných spotrebiteľských úveroch vo výške do 1.500 eur vrátane predstavovala RPMN 24,68 %.

8. Z vyjadrenia žalovaného k splneniu odbornej starostlivosti súd zistil, že veriteľ overil návratnosť na základe nasledovných informácií: Informácie o príjmoch: žalobca uviedol v žiadosti o úver príjem vo výške 450 eur; výška príjmov bola overená výpismi z účtu žalobcu za mesiac marec 2014 - 481,97 eur a mesiac apríl 2014 - 438,93 eur, teda v priemere 460,45 eur. Pri výpočte bola použitá žalobcom uvedená nižšia suma 450 eur.

8.1. Informácie o výdavkoch veriteľ považoval za preukázané vo výške životného minima 189 eur; žalobcom uvedená výška mesačných splátok 200 eur bola overená dopytom do Nebankového registra klientskych informácií, podľa ktorého bola výška splátok 204,19 eur. Veriteľ pri výpočte pracoval s hodnotou zistenou v registri, nakoľko bola vyššia ako hodnota uvedená žalobcom.

8.2. Veriteľ teda na základe tohto výpočtu dospel k záveru, že po odpočítaní všetkých nákladov a splátok od čistého príjmu žalobcu zostáva ešte mu suma 47,72 eur, a teda splátka poskytnutého úveru vo výške 26,92 eur je nižšia ako disponibilný zostatok - podmienka primárnej návratnosti z disponibilných príjmov klienta takto bola v splnená.

8.3. Z výpisu z účtu VÚB D. k 31.03.2014 pripojenému k tomuto vyjadreniu súd zistil, že žalobca prijal dňa 13.03.2014 na účet od spoločnosti Lear Corporation Seating Slovakia, s.r.o. sumu 481,97 eur, pričom účtovný zostatok na tomto účte k 31.03.2014 predstavoval mínus 410,58 eur a k 28.02.2014 mínus 295,13 eur. Celkovo z tohto výpisu z účtu VÚB banky súd zistil, že výbery spolu za tento mesiac predstavovali sumu mínus 579,41 eur. Limit povoleného prečerpania bol dohodnutý vo výške 400 eur s úrokovou sadzbou povoleného prečerpania 18,90 %.

8.4. Z výpisu z účtu VÚB banky k 30.04.2014 súd zistil, že žalobca začínal mesiac s účtovným zostatkom mínus 166,12 eur, pričom na účet mu ten mesiac od zamestnávateľa bola poukázaná suma 438,93 eur.

8.5. Z predloženého Sumáru výberov príjmov a výdavkov žalobcu pripojeného k tomuto vyjadreniu súd zistil, že mesačné splátky klienta uvedené v Registri NRKI (splátkové operácie) predstavovali 64,19 eur mesačne, mesačné splátky klienta predstavujúce kreditné operácie 140 eur mesačne.

9. Listom zo dňa 26.11.2016 Predžalobná upomienka CFH upozornila žalobcu, že k tomuto dňu eviduje k predmetnej Zmluve č. 6178251 pozdĺžnosť v celkovej výške 161,52 eur a žiadajú uhradiť bezodkladne s tým, že ak do 05.01.2017 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 09/2016, bude oprávnená úver

zosplatniť. Predžalobná upomienka bola doručovaná žalobcovi na adresu trvalého bydliska, vrátená neprevzatá v odbernej lehote dňa 20.12.2016.

10. Podľa Prehľadu splátok a úhrad k 26.08.2019 žalobca uhradil celkom na úver 686,08 eur.

11. Listom zo dňa 25. 2. 2020 Oznámenie o postúpení pohľadávky Všeobecná úverová banka, a.s. (ako právny nástupca CFH) oznámila žalobcovi, že k 19.02.2020 postúpila svoju pohľadávku zo Zmluvy č. 6178251 uzavretej dňa 17.05.2014 na Intrum Slovakia a.s. Oznámenie bolo doručované doporučeným listom podaným na pošte 25.02.2020 a doručeného 27.02.2020.

12. Z výsluchu žalobcu súd zistil, že „ si v roku 2014 hľadal prácu a potreboval nejakú sumu peňazí, lebo sa sťahovali s priateľkou a tak mu ponúkli túto pôžičku, že sa nemá báť, že mu to vedia schváliť a stačí len výpis z účtu a občiansky preukaz. V tom čase pracoval v spoločnosti Lear Corporation Seating Slovakia, s.r.o. s príjmom 450 eur. Nepamätá si, aby CFH zisťovala jeho záväzky. Vyživovaciú povinnosť v tom čase nemal, mal v tom čase jeden úver. Platil nájom 120 eur plus ešte 80 eur nejaký úver. Mal viacero pôžičiek, splácal ich postupne. Pri uzavretí zmluvy mu bolo povedané akú sumu žiada, aké potrebuje doklady a keď to prišiel ukázať, ukázali mu, čo všetko treba podpísať. Prakticky nečítal každý článok zvlášť, že o čom to je, ani sa v tom veľmi nevyznal, lebo ho tam tlačil čas a súrne potreboval financie. Zmluvu študoval vlastne až doma, kde bolo napísané počet splátok a koncová suma. Nijako to neriešil, vedel, že koľko má mesačne posilať 3 roky. Proces uzatvárania zmluvy trval nejakú polhodinku. Hovorili mu, že to, čo dohadovali ústne, teda 700 eur dostane na účet, len treba podpísať zmluvy a nejaké papiere. Výšku úrokovej sadzby v tom čase neriešil, táto skutočnosť mu bola oznámená v združení HOOS s tým, že je nadmerne vysoká. Riešil v tom čase viacej takých sporov s nebankovkami alebo bankami. Stále mu chodili dve zmluvy dookola od Intrumu a stále mu ľudia vyvolávajú aj dnes. Ohľadom neprijateľnosti zmluvných podmienok uviedol, že podpisoval akurát ešte jeden papier pre spracovanie osobných údajov a to bolo všetko. Nebolo mu povedané ako sa to používa a kto ich môže používať. Zmluvná pokuta vôbec nebola spomenutá. Suma 321,11 eur, ktorú uvádza ako sumu, ktorú vymáha od neho žalovaná vysvetlil tým, že od Intrum Slovakia má doma listy, na základe ktorých táto suma je vymáhaná. Nespomína si, či mu bolo doručené Oznámenie o postúpení pohľadávky“.

13. Z listu z 11. marca 2020 súd zistil, že právny zástupca JUDr. Ján Šoltés ako právny zástupca Intrum Slovakia s.r.o. vyzval žalobcu na zaplatenie pohľadávky vo výške 409,43 eur z titulu Zmluvy 6178251 s tým, že pohľadávka pozostáva z istiny vo výške 278,19 eur, príslušenstva vo výške 47,96 eur a uplatnenej náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 83,28 eur.

13.1. Z listu zo dňa 25. mája 2020 súd zistil, že Intrum Slovakia s.r.o. vyzývala žalobcu na zaplatenie dlhu voči žalovanej banke vo výške 412,28 eur. Z listu zo dňa 07.09.2020 súd zistil, že spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. vyzývala žalobcu na zaplatenie dlhu vo výške 416,29 eur, kde je uvedený pôvodný veriteľ Všeobecná úverová banka a.s., avšak číslo zmluvy uvedené nie je.

13.2. Z listu zo dňa 11. októbra 2022 súd zistil, že spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. vyzývala žalobcu na zaplatenie dlhu vo výške 445,40 eur, pričom zmluvný vzťah a záväzok nie je špecifikovaný.

13.3. Z listu zo dňa 25.02.2020 súd zistil, že JUDr. Ján Šoltés, právny zástupca Intrum Slovakia s.r.o. vyzýval žalobcu na zaplatenie sumy 325,57 eur z titulu Zmluvy so žalovaným č. 6178251.

13.4. Z listu zo dňa 11.11.2022 súd zistil, že spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. vyzývala bez uvedenia špecifikácie záväzku žalobcu na zaplatenie sumy 446,58 eur. Z listu zo dňa 16. marca 2020 súd zistil, že spoločnosť Intrum Slovakia vyzývala žalobcu bez uvedenia a špecifikácie záväzku na úhradu dlhu 409,62 eur.

13.5. Z listu zo dňa 12. mája 2021 súd zistil, že spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. vyzývala žalobcu na zaplatenie sumy 425,70 eur s tým, že sa jedná o pohľadávku zo spotrebného úveru - Hotovostná pôžička pôvodného veriteľa Všeobecná úverová banka a.s..

13.6. Z listu zo dňa 07.februára 2022 súd zistil, že spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. vyzývala žalobcu na zaplatenie pôvodného dlhu voči spoločnosti Všeobecná úverová banka a.s. vo výške 436,03 eur, avšak pohľadávka nebola špecifikovaná.

14. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

15. Predmetom konania je určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, neprijateľnosti zmluvných podmienok, a primerané finančné zadostučinenie, ktoré právne nároky je potrebné posúdiť podľa ustanovení §§ 52 a nasl. OZ v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy, zákona č. 129/2010

Z.z. v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy (ZoSÚ) a ustanovení § 3 zákona č 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

16. Podľa § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku (CSP) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

17. Podľa § 11 ods. 4 ZoSÚ, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. 18ba)".

18. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

19. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) a j) ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.,
j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere., uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

20. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

20.1. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

21. Podľa § 524 ods. 1 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvnou inému.

21.1. Vo vzťahu k námietke žalovanej banky o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, súd poukazuje na to, že v danom spore sa riešia otázky samotného právneho vzťahu, ktorý bol uzavretý medzi univerzálnym právnym predchodcom banky a žalobcom., a ak došlo, tak iba k postúpeniu samotnej pohľadávky z tohto právneho vzťahu, teda konkrétnej sumy, o ktorej sa banka domnievala, že je platnou a zákonne uplatňovanou.

21.2. Podporne súd dôvodí aj rozsudkom NS SR zo 14. októbra 2010, sp. zn. 3 Obdo 7/2009, podľa ktorého predmetom postúpenia môže byť len určitá pohľadávka, t. j. právo na plnenie od dlžníka, nie však celý záväzkový vzťah, z ktorého pohľadávka vznikla, v ktorom prípade ide už o zmenu zmluvy, a teda zmenu vzájomných práv a povinností tvoriacich obsah záväzku, ktorá predpokladá v zmysle § 493 OZ dohodu zmluvných strán.

21.3. Ohľadom nárokov uplatňovaných v žalobe je teda žalovaná banka pasívne vecne legitimovaná.

22. Súd teda deklaruje v danom prípade z predložených listinných dôkazov, že nezistil, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) a j) ZoSÚ., tieto sú v zmluve riadne uvedené zákonným spôsobom. Ohľadne prvej namietanej náležitosti a doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru podporne súd poukazuje na rozhodnutie zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 16/22.

22.1. Rovnako nezistil, aby neboli v zmluve uvedené RPMN a údaje potrebné na jeho výpočet.

23. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23.1. Pokiaľ žalobca namietal úžerný úrok a z tohto dôvodu neplatnosť zmluvy podľa § 39 OZ, súd poukazuje na to, že v danom prípade nemožno považovať úverovú zmluvu za absolútne neplatný právny úkon pre úžerné úroky, nakoľko v čase uzavretia zmluvy neboli, a ani ich žalobkyňa netvrdila, naplnené

aj subjektívne podmienky pre úžeru, ktorými nie je len objektívny ukazovateľ a to neprimerane vysoká úroková miera., ale aj zneužitie tiesne, neskúsenosti, rozumovej vyspelosti, rozrušenia, dôverčivosti, ľahkomyselnosti, finančnej závislosti alebo neschopnosti plniť záväzky druhej strany.

24. Súd však považuje úver za bezúročný a bez poplatkov pre hrubé porušenie odbornej starostlivosti, keďže v danom prípade pôvodný veriteľ, napriek tvrdeniu, že preskúmal s odbornou starostlivosťou spôsobilosť žalobcu na splácanie predmetného úveru, nezahrnul do jeho výdavkov všetky výdavky, ktoré v tom čase existovali, o ktorých vedel, a ktoré nespočívali len v jeho výške životného minima, ako to aj vyplynulo z jeho výpovede.

24.1. Predovšetkým súd za hrubé porušenie odbornej starostlivosti považuje aj to, že zohľadnená ani Zmluva o povolenom prečerpaní vo výške 400 eur., teda veriteľ mal vedomosť o tejto zmluve, ale ju ako úver a finančný záväzok žalobcu vôbec nezohľadnil, vedome konal nedbanlivo.

24.2. Z predložených výpisov z účtu, ktorými žalovaná banka chcela deklarovať to, že zisťovala príjmy žalobcu v podstate vyplýva, že v každom tomto mesiaci bol žalobca v mínusovom účte. Pokiaľ mu teda ešte poskytla úver, hoci s nízkou splátkou, v danom prípade nie je možné akceptovať, že nedošlo k hrubému porušeniu odbornej starostlivosti, keďže banka mala tieto informácie a použila ich, respektíve vyložila ich v hrubo nedbanlivo v neprospech odbornej starostlivosti a zaťažila žalobcu ako spotrebiteľa ďalším úverom s úrokovou sadzbou, ktorá bola neprimerane vysoká, hoci ju súd nepovažuje za úžernú úrokovú sadzbu, ako skôr vysvetlil, ale ktorá navýšila jeho úverovú zaťaženosť o ďalšiu čiastku.

24.3. Preto súd považuje úver za bezúročný a bezpoplatkov, pričom v takom prípade je aj postúpenie pohľadávky pred splatnosťou úveru – máj 2020, ktoré nastalo k 19.2.2020, v rozpore s § 17 ZoSÚ a žalovaný je pasívne vecne legitimovaný v danom spore.

25. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

25.1. Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

25.2. Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

25.3. Podľa § 53 ods. 4 OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,

t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,

v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

25.4. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

25.5. Podľa § 53 ods. 11 OZ, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

26. Súd v danom kontexte poukazuje na to, že na prieskum prijateľnosti zmluvnej podmienky musia byť splnené kumulatívne tie podmienky, že ide o spotrebiteľskú zmluvu medzi dodávateľom a spotrebiteľom a podmienka nebola individuálne dojednaná, pričom je dodávateľom vyvrátiteľná domnienka, že ide o formulárovú podmienku a podmienka nebola individuálne dojednaná.

26. 1. Predmetom preskúmania neprijateľnosti týchto zmluvných podmienok súdom je zistenie, či tá ktorá zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa., ak nie je splnené toto základné pravidlo, nikdy sa nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pri skúmaní, či podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu je potrebné zohľadniť právne predpisy, ktoré by sa uplatnili v prípade neexistencie tejto zmluvnej podmienky. Z toho je potom možné porovnaním zistiť, do akej miery je právne postavenie zakotvené v platnom právnom poriadku

v prípade neexistencie tejto zmluvnej podmienky. Ďalším kritériom je, či dodávateľ, ktorý zaobchádzal so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s takouto podmienkou po individuálnom dojednaní. Skúma sa ďalej, či zmluvná podmienka je formulovaná jasne a zrozumiteľne, pretože ak je nezrozumiteľná alebo nejasná, ak nejasnosť alebo nezrozumiteľnosť spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach, je potrebné ju vyhodnotiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ak zmluvná podmienka nie je vylúčená z posudzovania, je potrebné skúmať, či sa nachádza v demonštratívnom zozname neprijateľných zmluvných podmienok uvedených v § 53 ods. 3 OZ v znení platnom a účinnom v čase uzavretia tejto zmluvy.

27. Súd konštatuje, že tieto žalované neprijateľné zmluvné podmienky boli už aj judikované inými rozhodnutiami ako neprijateľné zmluvné podmienky aj v tomto senáte (19Csp/ 165/2020, v ktorej veci však žalobkyňa zobrala žalobu späť po vyhlásení rozsudku, ktorý to konštatoval a odvolací súd rozsudok zrušil a konanie zastavil) a vo všeobecnosti sa súd stotožňuje s tým, že sa jedná o hrubý nepomer medzi právami a povinnosťami dodávateľa a spotrebiteľa, pretože tak, ako boli tieto zmluvné podmienky predložené a predstavené, v ničom nemajú slúžiť spotrebiteľovi v tomto predmetnom vzťahu., jedná sa výlučne len o práva a akési vynucované povinnosti zo strany dodávateľa.

27.1. Nie je súdu zrejmé, k čomu mala slúžiť zmluvná podmienka, že dodávateľ služieb si na základe tejto zmluvnej podmienky ako keby vynucoval dobrovoľný súhlas dotknutej osoby poskytnúť osobné údaje iným osobám zo skupiny s úzkymi väzbami s VUB, pričom vôbec nebolo známe, za akým účelom tieto údaje majú byť uvedené a majú byť poskytnuté, a pokiaľ je uvedené, že za účelom interného výkazníctva zvýšenia kvality služieb, marketingových účelov, účelov vyhodnotenia rizikového profilu klienta, vymáhania prípadných záväzkov klienta po splatnosti, tak v danom prípade sa nejednalo o žiadnu z vecí, ktoré mali slúžiť spotrebiteľovi, ale výlučne len dodávateľovi.

27.2. Dodávateľ si vynútil takúto zmluvnú podmienku a dokonca platnosť súhlasu dal na 10 rokov od doručenia návrhu na uzatvorenie zmluvy, kde aj si prehlásil, že klient berie na vedomie, že svoj súhlas je oprávnený odvolať najskôr po jednom roku, to znamená, že ako keby dodávateľ ani nepredpokladal rovnocenné postavenie spotrebiteľa v tomto zmluvnom vzťahu, pretože jednak nekomunikoval o tejto zmluvnej podmienke individuálne so spotrebiteľom, ale navyše aj vylúčil akúkoľvek možnosť zasahovania do tejto zmluvnej podmienky.

27.3. Spotrebiteľ by mal mať právo slobodne vstupovať aj do spotrebiteľských vzťahov, a nie strpieť pre takúto podmienku marketingové praktiky rôznych poskytovateľov úverov, ktorí z toho, že majú k dispozícii jeho osobné údaje, profitujú.

28. Vo vzťahu k druhej namietanej zmluvnej podmienke, súd dospel k právnomu záveru, že je neprijateľná podľa generálnej klauzuly, teda, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a nebola ani individuálne dohodnutá a navyše zaťažuje spotrebiteľa sankciou, ktorej výška je neprimeranou sankciou.

29. Súd považuje za dôvodný čo do základu aj nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie, ktorý nárok vyplýva z ustanovenia § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

30. Súd pri voľnej úvahe, akou sa riadil pri výške primeraného finančného zadosťučinenia prihliadol k tomu, ako aj žalobca tvrdil, že napriek tomu, že zaplatil na predmetný úver, ktorého výška bola 700 eur istiny, a oprávnená suma na vrátenie tohto úveru bola 700 eur, teda zostalo mu vrátiť iba 14 eur, banka postúpila pohľadávku na Intrum Slovakia s.r.o., ktorú skutočnosť banka vo vzťahu k žalobcovi preukazovala až v priebehu konania s tým, že pohľadávka prevyšovala skutočnú výšku tejto pohľadávky viac ako 30 násobne.

30.1. Týmto postúpením vystavila žalobcu sústavnému tlaku spoločnosti Intrum Slovakia s.r.o., ktorá neustále upomínala žalobcu na zaplatenie tejto sumy bez toho, aby podala voči nemu žalobu, a toto konanie je potrebné považovať ako neprípustný nátlak na spotrebiteľa takého charakteru, že je potrebné ho považovať za nekalé konanie, ktoré samotné nemôže požívať ochranu.

30.2. Preto súd túto skutočnosť zväžil a pri výške primeraného finančného zadosťučinenia a za vymáhanie tejto nedôvodnej sumy priznal žalobcovi nárok primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 eur a za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku po 150 eur., a preto v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

31. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 a nasl. CSP s prihliadnutím na ustálenú rozhodovaciu činnosť súdov tak, že žalobcovi vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na 100% náhradu trov konania v časti o určení, že úver je bezúročný a bezpoplatkov a neprijateľnosti zmluvných podmienok., v časti o primerané finančné zadostučinenie v rozsahu 100 % z priznanej istiny.

Poučenie:

2

19Csp/29/2021

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresný súd Prešov. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 CSP).